

7. Kez Açıldı

Microsoft'un 22 Ekim'de resmi olarak satışa sunduğu Windows 7 işletim sistemi, PC kullanıcılarının özlemle beklediği, 21. yüzyıla yakışır bir işletim sistemi olabilecek mi? Şimdilik "evet" demek için biraz erken, ama bu kez Microsoft'un yaptığı işin hakkını vermek lazım.

Ilk olarak 10 Kasım 1983'te duyurulduğunda muhtemelen Bill Gates bile Windows işletim sisteminin ilerleyen yıllarda kişisel bilgisayar endüstrisi üzerinde bu kadar etkili olacağını düşünmemiştir. Çıkışından bugüne kadar geçen 26 yılda, teknolojinin gelişimine bağlı olarak Windows işletim sistemi de büyük değişim geçirdi. Önce 1992'de Windows 3.1'in komut tabanlı işletim sistemi DOS'u iyice geri plana atmasını izledik. Ardından 24 Ağustos 1995'te piyasaya sürülen Windows 95'in büyük gürlütlü koparmasına şahit olduk. 2001'de Windows XP'nin çıkışıyla Windows NT ve Windows 95 ailesinden gelen iki ayrı işletim sistemi çekirdeğinin bütünleşmesine tanıklık ettik. Nihayet 22 Ekim 2009'da Windows 7'nin son sürümü resmi olarak bilgisayarlardaki yerini aldı.

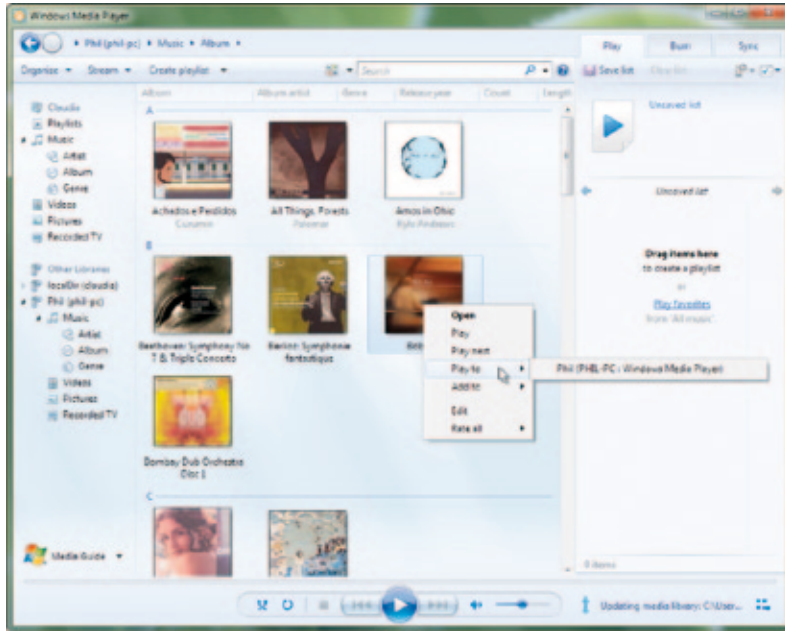
Windows 7, inceleyen hemen hemen herkes tarafından, 2001 yılında piyasaya çıkarılan Windows XP'den beri gerçekten heyecan uyandırmayı başara-bilen ilk Windows sürümü olarak tanımlanıyor. Bundan önce Windows 95, bilgisayarla etkileşimin kurallarını yeniden belirleyen bir işletim sistemi olarak büyük bir heyecan yaratmıştı. Herhalde dünya üzerinde insanların ertesi sabah bir tane satın alabil-mek için mağazaların önünde geceden kuyruğa gir-diği bir başka işletim sistemi daha olmamıştır. Win-dows 95'ten sonra çıkan birkaç sürümün ardından Windows XP'ye kadar bu alanda çok da yeni şeyler olmadı. Windows XP, son kullanıcılara yönelik Win-dows 95 serisinin çok yönlülüğünü, kurumsal kulla-nım için tasarlanan Windows NT'nin güvenilirliği-yle birleştirerek herkesin ulaşabileceği bir hale getirdi-ği için büyük beğeniyle karşılanmıştı. Sonrasında çı-kan Windows Vista ise çıktığı ilk günden beri olum-suz eleştiriler aldı.

Peki ne oldu da kullanıcılar Windows 7'yi böyle-sine beğenme ve sahiplenme eğilimine girdi? Bunda yeni Windows işletim sisteminin becerilerinin payı olduğu kadar, Windows Vista'nın getirdiği hayal kırıklığını bir an önce üzerinden atma refleksinin de payı var. Windows işletim sistemi tutkunları uzun za-mandır kullanıcı arayüzüyle, kullanışlılığıyla, fonksi-yonlarıyla, performansıyla 21. yüzyıla yakışan kalite-ye ve fonksiyonlara sahip bir işletim sisteminin bek-lentisi içindeydi ve ezici çoğunluk aradıkları cevabın Vista olmadığını düşünüyordu. Bu nedenle çoğu ki-şinin gözünde Windows 7, Windows XP'den sonra-ki ilk somut adıma karşılık geliyor. Windows 7, aynı zamanda Windows 95'ten beri bilgisayarla etkileşimi yeniden tanımlama konusunda Windows işletim sis-teminin gördüğü en köklü değişimi de temsil ediyor.

Donanımlar İçin Sürücü Avına Son

Windows 7, çekirdeğindeki çoğu özelliği Win-dows Vista ile paylaşmasına rağmen Vista'nın nere-deyse tüm kötü yönlerini düzelten ve elden geçiren bir işletim sistemi. Diğer yandan, eklenen yeni özel-likler ve kullanım biçimiyle Windows Vista'nın gün-cellenmiş sürümü olarak tanımlanamayacak ölçüde kendine özgü bir işletim sistemi olarak dikkat çeki-yor. Windows 7'nin donanım gereksinimleri ise Vis-ta ile aynı. Bu da ilginç, zira Microsoft'un tarihinde ilk kez yeni bir işletim sistemi bir önceki sürüme göre daha yüksek donanım özellikleri gerektirmiyor. Bun-da Windows 7 işletim sistemi çekirdeğinin gereksiz fazlalıklardan arındırılmış olmasının büyük etkisi var. Hatta Microsoft, Windows 7 ile "netbook" olarak isimlendirilen, küçük ve hafif ancak işlem gücü za-yıf bilgisayarları da kapsamına almış durumda. Vis-ta bu sistemlere çok ağır geliyordu. Windows 7 işle-tim sisteminin gereksinimleri arasında 1 GHz işlem-ci, 1 GB bellek ve 20 GB civarında sabit disk alanı yer alıyor. (Windows 7'nin sisteminize uygun olup olma-dığını kontrol etmek için <http://getir.net/yg9> adresin-deki Windows 7 Yükseltme Danışmanı yazılımını in-dirip çalıştırabilirsiniz.)

Bir kaç özelliğini sıralarsak:

Windows 7'de kişiselleştirmeye yönelik seçenekler artık çok daha derli toplu bir menü üzerinden kontrol ediliyor.

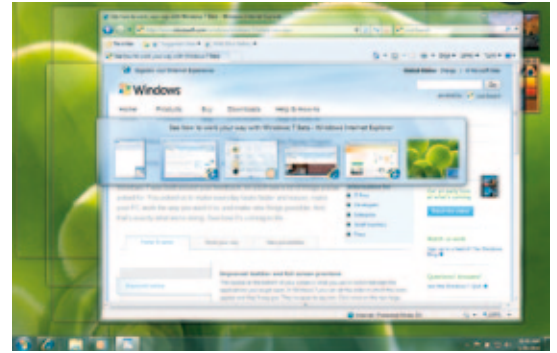
Uygulama önizleme penceresi üzerine tıkladığınızda, diğer uygulama pencereleri kaybolarak sizi seçtiğiniz uygulamayla baş başa bırakıyor.

Bütün pencereleri küçültüp sadece çalışmak istediğiniz pencereyi büyötmek için o pencereyi tutup sallamanız yeterli.

Gelelim Windows 7'nin getirdiği yeniliklere. Microsoft'un Windows 7'yi tasarlarırken amaçlarından biri, bilgisayarların tıpkı bir televizyon gibi istediğiniz an açılacak, ihtiyacınız olanı önünüze koyacak ve tek harekette kapanacak işlevselliğe kavuşması. Bu felsefenin etkilerini de kullanım sırasında zaman zaman görebiliyorsunuz. Örneğin dizüstü bilgisayar kullanıyorsanız, bilgisayarın uyuması ve uyanması kapağın açılıp kapanmasıyla neredeyse eşzamanlı gerçekleşiyor. Bir diğer örnek: Bundan önce Windows işletim sistemlerini kurduğunuzda öncelikle elinizde donanım adına ne var ne yoksa hepsi için ayrı ayrı sürücü avına çıkardınız. Windows 7 kurulum sırasında tüm sürücülerini teker teker yerine koymasının yanı sıra, olmayanları da ilk güncellemede hemen getirip yerlerine yerleştirerek sizi bu zahmetten büyük ölçüde kurtarıyor.

Masaüstünde Büyük Yenilikler Var

Windows 7'nin kullanım ve grafik arayüz konusunda getirdiği yeniliklerin temelini yine Aero kullanıcı arayüzü oluşturuyor. Üstelik burada söz konusu olan, sadece yeniden düzenlenmiş bir grafik arayüz değil. İlk dikkat çeken yeniliklerden biri yeniden düzenlenen görev çubuğu. Görev çubuğu üzerindeki bir simgeye tıkladığınızda, simgenin üzerinde çalışan programa ait ekranın bir örneği açılıyor. Bunun üzerine geldiğinizde tam boy önizlemeyle karşılaşıyorsunuz. Simgeye sağ tıkladığınız anda, programla ilişkilendirilmiş ve son kullanılan dosyaların listesi karşınıza çıkıyor. Masaüstünü göster simgesi artık görev çubuğunun sağ kenarına gizlenmiş vaziyette. İmleç

bu simgenin üstüne gelince masaüstü görüntüleniyor, imleci çekince masaüstü eski haline dönüyor veya üzerine tıklayıp tüm pencereleri görev çubuğuna gönderebiliyorsunuz.

Windows 7'de programlara ait pencereleri yeniden boyutlandırma konusunda da ilginç yenilikler var. Mesela bir programın penceresini ekranın yukarısına doğru sürükleyince pencere ekranı kaplıyor. Masa üstünde çok sayıda pencere kafanızı mı karıştırıyor? Çalışmakta olduğunuz pencerenin üst çubuğunu tutup birkaç kez sallayın, tuttuğunuz pencere hariç diğerleri "minimize" oluyor. İki dokümanı yanyana koyup karşılaştırmak mı istiyorsunuz? Birini tutup sola sürükleyin, ekranın solunda yarım ekranlık bölüme yerleşsin. Diğerini de tutup sağa sürükleyin, o da ekranın sağ yarısını kapsasın. Bu işler artık bu kadar kolay.

Ağ Üzerinden Paylaşım Kolaylaşıyor

Diyelim ki elinizde bilgisayarınızla bir yere misafirliğe gittiniz. Gittiğiniz yerde de arkadaşınızla dosya ve klasör paylaşmak, hatta evdeki yazıcıyı kullanmak istiyorsunuz. Home Groups adı verilen bir ağ kullanıcı grubu sayesinde bu iş tek adımda çözülebilecek hale gelmiş durumda. Gittiğiniz yerde ev sahibi size Home Groups giriş şifresini veriyor, siz de bu şifreyi girerek ağa dahil oluyorsunuz ve o andan itibaren evdeki bağlı tüm cihazlara, yazıcılara ve paylaşımlı klasörlere erişim hakkına sahip oluyorsunuz.

Benzer şekilde Windows Media Player'ın yetenekleri de oldukça artmış. Örneğin bilgisayarınızı Windows Live ID ile ilişkilendirerek Windows Media Player arşivinize internet üzerinde dilediğiniz yerden ulaşabiliyorsunuz. Benzer şekilde, içeriği ev ağına dahil olan DLNA destekli ev eğlence sistemlerine, örneğin doğrudan televizyona veya müzik setine yönlendirmez de mümkün. Sık kullanılan uygulamalarda da belirgin değişimler var. Örneğin hesap makinesi artık birim çevrimini destekliyor. Aygıt yöneticisi ise çevre birimlerini daha anlaşılır olacak biçimde gruplara ayırarak sunuyor.

Tablet Bilgisayarların Yolu Açılıyor

Windows 7 ile gelen en büyük yeniliklerden biri dokunmatik kontrolün işletim sistemi çekirdeğinin bir parçası haline gelmesi. Üstelik sistem aynı anda birden fazla parmağın dokunmasını da algılama özelliğine sahip. Bu yaklaşım, ekranı dönebilen pahalı tablet PC'ler yerine sadece dokunmatik ekrana sahip tabletlerin yolunu açacak bir gelişme. Aslında Apple'ın işletim sistemi halihazırda bu yeteneklere sahip ve tablet benzeri bir sistem üzerinde çalıştığına dair haberler uzun zamandır ortalıkta dolaşüyor. Fakat Mac'lerin aksine PC'lerin genel üretime ve rekabete açık sistemler olduğu düşünüldüğünde, çok yakında uygun fiyata ve sadece dokunmatik ekrandan ibaret PC'lerle çalışmaya başlayabiliriz.

Bu saydıklarımızın haricinde Windows 7'nin getirdiği pek çok yenilik var. Örneğin algılayıcı desteği, pil ömrünün uzamasını sağlayacak yeni donanım yönetimi yaklaşımları, eklenen herhangi bir dosyanın 5 saniye içinde hızlı arama sistemine eklenmesi gibi. Bunların hemen hemen hepsi anlattıkça değil de, daha çok kullanıldıkça farkına varılacak şeyler. Önemli olan, tüm bunları topladığımızda Microsoft'un Windows 7 ile gerçekten yeni bir şeylerin peşinde olduğunu ve Vista'nın gölgesinden sıyrıldığını hissettirmesi.

Peki bu kadarı yeterli mi? Elbette ki geliştirilmeye açık yönleri, gözden kaçan tarafları vardır. Diğer yandan, Windows 7 ile Microsoft'un kullanıcı deneyimini iyileştirme konusunda ortaya koyduğu çabanın hakkını vermek lazım. En azından karşımızda Microsoft işletim sistemlerini tercih edip de Windows XP'de ısrarcı olanları yeni bir şeyle tanışmaya cesaretlendirebilecek bir örnek olduğunu söyleyebiliriz.

Tabii buradaki kullanıma ve fonksiyonlara dair çoğu özelliğin, açık kaynak kodlu ve çok daha düşük sistem gereksinimleri olan Pardus, Ubuntu gibi ücretsiz Linux sürümlerince de gerçekleştirilebildiğini aklın bir köşesinde tutmakta fayda var.

Microsoft Türkiye Windows İş Grubu Yöneticisi Alper Mestçi: "Windows 7'nin Yerelleştirildiği İlk 20 Dilin Arasına Türkçe'yi de Yerleştirdik"

Windows 7'nin tanıtımı, Türkiye'de tüm dünya ile eşzamanlı olarak 22 Ekim tarihinde gerçekleştirildi. Biz de bu etkinliğin öncesinde Windows işletim sistemi konusunda Türkiye'deki en yetkin yöneticilerden olan Microsoft Türkiye Tüketici ve İnternet Servisleri Windows İş Grubu Yöneticisi Alper Mestçi ile bir görüşme yaptık. Windows işletim sisteminin PC ekosisteminde ve Microsoft içinde çok önemli bir yere sahip olduğunu ifade eden Mestçi, bu ekosistemin destek, servis ve yan ürünlerle birlikte yüzlerce milyar dolarlık bir ekonomi ortaya koyduğunu belirtti. Mestçi'nin verdiği bilgilere göre Türkiye pazarı, dünya bilgisayar pazarında ilk 20'nin içinde yer alıyor ve bu da küresel yönetime karşı Microsoft Türkiye'nin elini güçlendiriyor. Mestçi, bunun bir sonucu olarak Windows 7'nin duyurulmasından itibaren desteklediği 20 dil arasında Türkçe'nin de olduğunu ve Windows 7 ile birlikte gelen hazır duvar kâğıtları içinde Türkiye'den de görüntüler bulunduğunu söyledi.

Mestçi'nin verdiği bilgiye göre Windows 7'nin geliştirilme sürecinde üç ayrı yaklaşım temel alındı. Bunlardan ilki, bilgisayar kullanma deneyimini basitleştirmek. Bu, bilgisayarın temel kullanımıyla ilgili süreçlerin iyileştirilmesi anlamına geliyor. Bilgisayarın çok daha hızlı açılıp kapanması, yeni bir donanım eklendiğinde donanımın çok daha hızlı ve kolay algılanması, pil ömrünün daha uzun olması gibi özellikler bu sınıfa giriyor. Bunun yanında Windows 7 sıcaklık, nem gibi parametreleri takip eden algılayıcılara doğrudan işletim sistemi üzerinden destek veriyor. Bu sayede uygun donanıma sahip bilgisayarlar, örneğin

işlemcinin yanı sıra ortam sıcaklığına da bakarak soğutma pervanelerini açıp açmayacaklarına veya hangi seviyede çalıştıracaklarına karar verebilecek.

Mestçi, Windows 7'nin gelişimine etki eden ikinci yaklaşımı "Bilgisayar kullanım alışkanlıklarında sürekli tekrarlanan veya sıkça ihtiyaç duyulan fonksiyonları daha kolay kullanılabilir hale getirmek" olarak tanımlıyor. Bunlar da Windows 7'nin kullanıcı arayüzündeki değişimlere karşılık geliyor. Mestçi, bu değişimi şöyle özetliyor: "Farenin hareketleri kilometre sayacılarıyla ölçüme tabi tutuldu. Tasarım ekipleri 'ne yapalım da kullanım sırasında fare daha az hareket etsin, düğmelere daha az sayıda basılsın' konusuna kafa yordu ve ortaya bu yeni yapı çıktı. Anlık olarak masaüstünü kontrol etmeyi kolaylaştırdık, iki uygulama penceresini yan yana koyup çalışabilme olanağı sağladık. Bazı temel uygulamalar, örneğin hesap makinesi yenilendi. Home Group özelliği sayesinde ev ağlarını paylaşmak ve buralardaki kaynakları kullanmak alabildiğine kolaylaştı".

Mestçi'nin son olarak üzerinde durduğu konu ise Windows 7 ile gelen yeni özellikler oldu. DLNA destekli ev eğlence cihazlarına Windows Media Player üzerinden içerik iletebilmek, büyük bir diskten birden fazla bölüme ayırmak istediğinizde bunu işletim sistemi üzerinden anında gerçekleştirebilmek ve birden fazla parmağı aynı anda algılayabilen dokunmatik algılama teknolojisini işletim sisteminin çekirdeğine gömmek gelen yeniliklerden sadece birkaçı. Mestçi "Windows 7 sayesinde çok yakında tablet PC'ler kadar pahalı olmayan, 500-600 dolar civarında, netbook kategorisinde ve 1000-1200 dolar civarında PC kategorisinde tamamen dokunmatik bilgisayarlar ortaya çıkacak. Kısaca Windows 7 sadece yeni bir işletim sistemi değil, aynı zamanda endüstriye yeni ufuklar açabilecek özelliklere sahip bir işletim sistemi" diyor.